

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Grondkamers

Jaarverslag 2021

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Kenschets grondkamers	2
1.2	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	2
2	Ontwikkelingen in 2021	3
2.1	Evaluatie pachtrecht	3
2.2	Verhoging tarieven	3
2.3	Prijsonwikkeling pacht	3
2.4	E-pacht	3
3	Doorkijk naar 2022-2023	5
3.1	Digitalisering van het proces	5
3.2	ICT-ontwikkelingen	5
3.3	Evaluatie pachtrecht.....	6
4	Prestaties	7
4.1	Werkvoorraad	7
4.2	Aantal ontvangen en afgehandelde verzoeken	7
4.3	Doorlooptijden	9
4.4	Kwaliteit	10
5	Financiën	12
5.1	Gerealiseerde uren	13
5.2	Leges	14
5.3	Direct uitvoeringsgebonden kosten	15
5.4	Kostendekkendheid	16

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de grondkamers over het jaar 2021. Op 1 juli 2012 is de Kaderwet ZBO's in werking getreden en zijn de grondkamers officieel zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) geworden. In dit jaarverslag worden de werkzaamheden van de vijf grondkamers en van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor de grondkamers over het afgelopen jaar beschreven.

1.1 Kenschets grondkamers

De grondkamers zijn vijf bestuursorganen, die onafhankelijk zijn van de uitvoerende macht. In opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, met als directe opdrachtgever DG Agro, directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid (EIA), ondersteunt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland de vijf grondkamers bij de uitvoering van hun wettelijke taken.

De grondkamers zijn in het leven geroepen om goede pachtverhoudingen te bevorderen tussen pachters en verpachters. Elk college bedient een regio.

De vijf regio's zijn:

Noord: Groningen, Friesland en Drenthe

Noordwest: Noord-Holland, Flevoland en Utrecht

Oost: Overijssel en Gelderland

Zuidwest: Zuid-Holland en Zeeland

Zuid: Noord-Brabant en Limburg

Figuur 1 Indeling grondkamers

De taken vloeien voort uit de wet- en regelgeving op het terrein van het pachtrecht: Burgerlijk Wetboek, Boek 7, Titel 5, Uitvoeringswet grondkamers, Uitvoeringsbesluit pacht, Pachtprizenbesluit 2007, Uitvoeringsregeling pacht en de Wet inrichting landelijk gebied.

De voornaamste taken zijn het toetsen van reguliere en geliberaliseerde pachtovereenkomsten, het registreren van teelpachtcontracten, het behandelen van verzoeken om te mogen verpachten voor een kortere dan de wettelijke pachtduur en het herzien van de pachtprijs op verzoek van een van de partijen.

1.2 Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

De vijf grondkamers worden ondersteund door een secretariaat. Dit secretariaat, genaamd Secretariaat Juridische Colleges (SJC), is onderdeel van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO).

Daarnaast zijn diverse andere afdelingen van RVO betrokken bij de werkzaamheden voor de grondkamers, zoals Facilitair Bedrijf voor het registreren van de pachtverzoeken, Finance & Control voor het innen van de leges en Klant, Advies en Informatie (KAI) voor het eerste klantcontact.

2 Ontwikkelingen in 2021

2.1 Evaluatie pachtrecht

De grondkamers en RVO zijn in afwachting van de eventuele herziening van het pachtrecht. Sinds de evaluatie in 2014 loopt er een herzieningstraject (zie kamerstuk 27924-73), maar in 2021 was er nog geen gedragen wijzigingsvoorstel.

2.2 Verhoging tarieven

De tarieven van de grondkamers zijn per 1 januari 2021 verhoogd op basis van de prijscompensatie met uitzondering van de digitale e-pacht verzoeken. Dit betekent een verhoging van 2 tot maximaal 10 euro afhankelijk van het soort verzoek. Een overzicht van de kosten van de grondkamers en de ontwikkeling daarin van de afgelopen jaren is te lezen in hoofdstuk 5 op pagina 12.

2.3 Prijsontwikkeling pacht

Vanuit de praktijk wordt regelmatig gevraagd om gegevens over de ontwikkeling van de pachtprizen in Nederland.

De grondkamers hebben een geheimhoudingsplicht ten aanzien van de verstrekking van pachtgegevens. Dit betekent dat gegevens over pachtprizen van los land alleen kunnen worden verstrekt als die gegevens niet tot personen of bedrijven zijn te herleiden. Met het anonimiseren van gegevens is de geheimhouding niet automatisch gewaarborgd. Immers, de agrarische praktijk weet vaak, ook zonder namen, wie welke grond bezit of in gebruik heeft.

In 2017 is vastgesteld dat met waarborging van de geheimhoudingsplicht alleen per pachtvorm het aantal ingediende pachtvereenkomsten, de gemiddelde contractduur en de gemiddelde prijs per hectare eventueel per pachtregio verstrekt kan worden. Ook in 2021 zijn er weer signalen ontvangen van belanghebbenden dat enige vorm van transparantie op de pachtmarkt bij kan dragen aan een evenwichtigere pachtmarkt.

2.4 E-pacht

In 2014 is een e-pachtapplicatie in gebruik genomen. Vanaf dat moment is het mogelijk om een pachtcontract volledig digitaal in te dienen en te ondertekenen. Deze mogelijkheid geldt alleen voor geliberaliseerde pachtcontracten voor zes jaar of korter. Vervolgens gaat het toetsingsproces en het terugleggen van de goedkeuring door de grondkamers ook volledig digitaal. Klanten kunnen inloggen op deze webapplicatie (te vinden op mijn.rvo.nl) door middel van Digi-D of e-Herkenning. De afhandeling van deze verzoeken gaat sneller omdat meer onderdelen geautomatiseerd zijn. In 2021 was de doorlooptijd voor digitaal ingediende geliberaliseerde pachtcontracten 11 dagen tegenover 58 dagen voor op papier ingediende geliberaliseerde pachtcontracten. Voor overige verzoeken is de doorlooptijd 85 dagen. De leges voor het indienen van een e-pacht verzoek zijn

daarom lager dan de leges voor de verzoeken die op papier worden ingediend. Ten opzichte van 2020 zijn de leges voor e-pacht verzoeken niet gestegen.

In 2021 zijn 13% van de geliberaliseerde contracten via e-pacht ingediend. Dit percentage is iets lager (1%) dan dat in 2020. Uit navraag bij veel-indieners is gebleken dat men niet kiest voor digitaal indienen omdat de gegevens uit het eigen registratiesysteem niet digitaal overgezet kunnen worden in de e-pacht aanvraag.

3 Doorkijk naar 2022-2023

3.1 Digitalisering van het proces

Vanaf januari 2016 worden de verzoeken die nog op papier worden ingediend bij het secretariaat verwerkt bij de centrale postontvangst van RVO in Zwolle. Daar worden deze verzoeken gescand en gedigitaliseerd. Hierna kan het secretariaat de verzoeken digitaal beoordelen. De registratiewerkzaamheden nemen hierdoor af waardoor RVO efficiënter kan werken en de klant sneller een beslissing zal ontvangen van de grondkamers. Op basis van de ervaringen in 2016 zijn de werkprocessen in 2017 verder geoptimaliseerd. Dit heeft ertoe geleid dat de afhandeltijden in 2017 en 2018 significant gedaald zijn. In 2019 is de gemiddelde afhandeltijd geliberaliseerde verzoeken gelijk gebleven en voor e-pacht en overige verzoeken weer licht gestegen.

Vanaf 2020 laat de gemiddelde afhandeltijd voor zowel de op papier ingediende pachtverzoeken als de e-pacht verzoeken een stijgende lijn zien. De oorzaak ligt in het feit dat er in verband met de Corona beperkingen vergaderingen van de Grondkamers uitgevallen zijn en de noodzaak voor het SJC om vooral thuis te werken waardoor de opeenvolgende stappen in het proces niet meer direct aansluitend afgehandeld konden worden. (Zie paragraaf 4.3 op pagina 9.) De verwachting is dat in 2022 de gemiddelde afhandeltijd nog iets op zal lopen in verband met de overstap naar het nieuwe pachtregistratiesysteem. Vanaf 2023, wanneer ook de digitale aansluiting voor veel-indieners gerealiseerd is, zal de gemiddelde afhandeltijd naar verwachting flink teruglopen.

In 2021 is gestart met de bouw van een nieuw pachtregistratiesysteem. De oplevering en ingebruikname van het systeem zullen voor het grootste deel in 2022 plaatsvinden.

Zoals verwacht hebben de veranderingen voor de klant en de aanpassing van de werkwijze binnen het secretariaat in eerste instantie geleid tot meer klantvragen. In 2017 was er alweer sprake van een significante daling. 2018 is het aantal klantvragen verder afgenomen omdat steeds meer klanten vertrouwd zijn met de nieuwe werkwijze. Deze trend zette ook in 2019 door. Het aantal klantvragen was in 2020 nagenoeg gelijk aan het aantal klantvragen in 2019.

In 2021 was het aantal klantvragen iets hoger dan het jaar ervoor, + 2,5% (zie de details in paragraaf 4.4 op pagina 10). De stijging valt binnen normale fluctuaties, er is dan ook geen directe reden aan te wijzen voor deze stijging. Naar verwachting zal door het stapsgewijs in gebruik nemen van het nieuwe pachtregistratiesysteem het aantal klantvragen in 2022 en 2023 wel wat toenemen.

3.2 ICT-ontwikkelingen

De huidige registratie van pachtgegevens is alfanumeriek en onvoldoende geschikt voor hergebruik en opvraagbaarheid. Aan de behoefte betrouwbare pachtdata beschikbaar te hebben kan onvoldoende invulling gegeven worden omdat het huidige registratiesysteem verouderd en gebruiksonvriendelijk is.

De ideale pachtregistratie is digitaal, zowel alfanumeriek als geografisch ingericht, wordt gekoppeld aan bestaande basisregistraties en maakt het mogelijk data in te zien en te hergebruiken.

Op basis van een in 2018 gestart voorbereidend onderzoek met betrekking tot de technische wensen, juridische voorwaarden en (op hoofdlijnen) de financiële kosten en baten is in 2019 een eerste functioneel ontwerp opgeleverd. Eén van de uitgangspunten daarbij is dat een nieuw systeem zo ingericht wordt dat daar eenvoudig nieuwe pachtvormen in opgenomen kunnen worden. Gewijzigde of nieuwe pachtvormen voortvloeiend uit het wijzigen van het pachtstelsel moeten in het systeem opgenomen kunnen worden zonder dat er opnieuw gebouwd moet worden. Ook moet het nieuwe registratiesysteem eenvoudig zijn aan te sluiten op het instrumentarium dat vanuit de Omgevingswet ontwikkeld wordt. Het nieuwe pachtregistratiesysteem moet klantvriendelijk en efficiënt zijn.

In 2020 heeft er een nadere analyse plaatsgevonden, is er een ict-platvormkeuze gemaakt en is er een project-initiatie-document (PID) opgesteld. Het PID dient als besluitvormingsdocument voor de definitieve bouw van het systeem.

In 2021 is de bouw van het nieuwe pachtregistratiesysteem begonnen. Het front-end gedeelte van de nieuwe applicatie (het deel dat door de indieners gebruikt wordt) zou in 2021 opgeleverd worden maar heeft flinke vertraging opgelopen. Voorlopig blijft daarom het bestaande e-pacht front-end in gebruik. Het back-end gedeelte van de applicatie (het onderdeel waar RVO de pachtverzoeken verwerkt) ligt op schema en zal in het eerste kwartaal van 2022 in gebruik genomen worden. Het aansluiten van de nieuwe back-end applicatie kan probleemloos op het al bestaande front-end. Ook het applicatie onderdeel dat het voor veel-indieners mogelijk maakt digitaal en in bulk pachtverzoeken in te dienen ligt op schema en wordt naar verwachting in mei 2022 in gebruik genomen.

3.3 Evaluatie pachtrecht

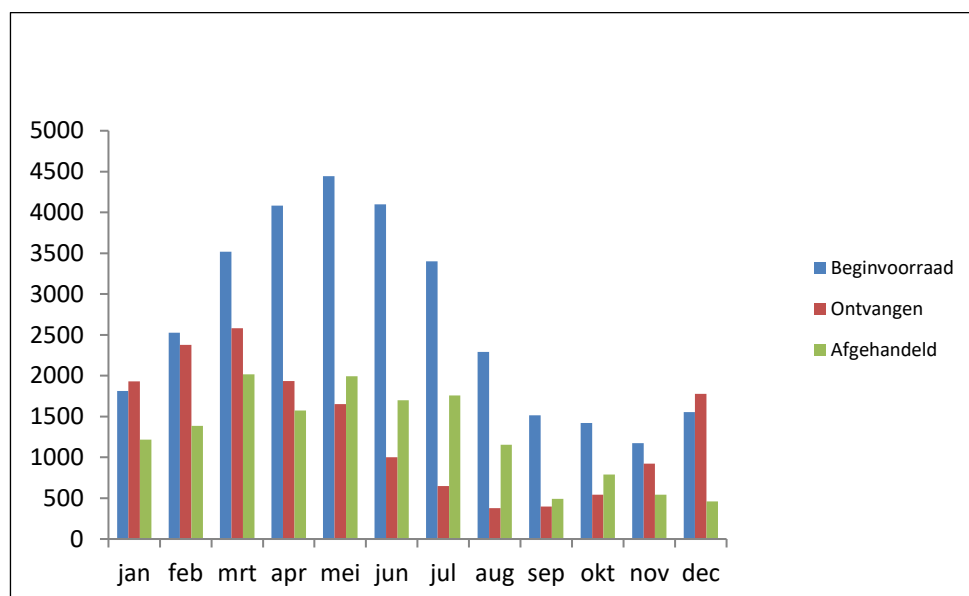
Zoals in hoofdstuk 2.1 al is vermeld, is nog niet duidelijk hoe de werkzaamheden en bevoegdheden van de grondkamers er exact uit gaan zien. Sinds de evaluatie van het pachtrecht door prof. mr. D.W. Bruil in 2014 is nog geen (wets)voorstel voor een eventuele herziening van het pachtrecht gepubliceerd. In 2019 heeft de minister van LNV door middel van een brief de hoofdlijnen van een toekomstige wetswijziging aan de Kamer gemeld.

4 Prestaties

In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op het aantal afgehandelde verzoeken in 2021, de werkvoorraad en de doorlooptijden.

4.1 Werkvoorraad

In figuur 2 is de werkvoorraad van 2021 afgezet tegen het aantal ontvangen en afgehandelde verzoeken. Het merendeel van de verzoeken wordt in de eerste helft van het jaar ontvangen waardoor de werkvoorraad oploopt. In de tweede helft van het jaar komen er minder verzoeken binnen en kan de werkvoorraad weer teruggebracht worden.

Figuur 2 Verloop werkvoorraad en ontvangen en afgehandelde verzoeken in 2021

4.2 Aantal ontvangen en afgehandelde verzoeken

Het aantal ontvangen verzoeken verschilt per grondkamer. Gemeten naar het aantal ontvangen verzoeken is ook dit jaar weer Oost de grootste Grondkamer en is dit jaar Zuidwest de kleinste. Iedere grondkamer heeft echter zijn eigen kenmerkende verzoeken. Zo komen bijvoorbeeld uit het Westland veel verzoeken voor een kortere

pachtduur en contracten voor bedrijfsgebouwen, omdat hier veel kassen liggen. In onderstaande tabel zijn de aantallen per grondkamer inzichtelijk gemaakt.

Grondkamer	Werkvoorraad per 01-01-2021	Ontvangen in 2021	Afgehandeld in 2021	Werkvoorraad per 31-12-2021
Noord	207	3.045	2.882	370
Noordwest	386	2.256	2.188	454
Oost	447	4.491	4.176	762
Zuid	497	4.116	3.731	882
Zuidwest	265	2.236	2.108	393
Totaal	1.802	16.144	15.085	2.861

Tabel 1 Overzicht verzoeken in 2021 uitgesplitst per grondkamer

De ontvangen verzoeken zijn in tabel 2 ingedeeld per pachtvorm. Het merendeel (91%) van de verzoeken bestaat uit geliberaliseerde pachtcontracten voor zes jaar of korter waarbij géén prijstoets hoeft plaats te vinden. Het percentage geliberaliseerde pachtcontracten is gelijk aan dat in 2020. De afhandeltijd voor een dergelijk contract is lager dan de afhandeltijd voor de overige contracten.

Pachtvorm	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Eenmalige pacht	4	3	0	0	0	0
Geliberaliseerd art 397:1	15.827	15.662	15.044	15.081	15.586	14.727
<i>waarvan e-Pacht</i>	<i>1.956</i>	<i>1.845</i>	<i>1.913</i>	<i>1.995</i>	<i>2.220</i>	<i>2.175</i>
Geliberaliseerd art 397:2	65	78	86	68	74	67
Reguliere pacht	1.358	1.457	1.330	1.269	1295	1.141
Teeltpacht	84	86	76	56	74	76
Herziening Pachtprijs	74	114	66	70	57	36
Overige verzoeken	85	107	82	81	84	97
Totaal ontvangen verzoeken	17.497	17.507	16.684	16.625	17170	16144

Tabel 2 Overzicht ontvangen verzoeken 2016-2021 uitgesplitst naar pachtvorm

In 2021 zijn er 1.026 verzoeken minder ontvangen dan in 2020. De dalende lijn in het aantal pachtverzoeken die al vanaf 2014 zichtbaar is lijkt na een kleine opleving in 2020 nu toch weer door te zetten.

In 2021 zijn er 1.910 verzoeken minder afgehandeld dan in 2020. Er zijn in 2021 ook minder uren besteed dan in 2020 maar niet in die mate dat het een verklaring kan zijn voor het aantal minder afgehandelde verzoeken. De extra tijd was vooral noodzakelijk omdat in 2021 het aantal voorlopige oordelen hoog was waardoor ook de afhandeltijd gestegen is.

4.3 Doorlooptijden

Voor de e-pachtcontracten en het merendeel van de papieren geliberaliseerde pachtcontracten voor zes jaar of korter is ook dit jaar weer ingezet op een afhandeltermijn van minder dan zes weken (mits verzoek compleet is). Deze termijn is vergelijkbaar met de termijn uit de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb). De Awb is formeel niet van toepassing op pachtverzoeken (zie art. 46 Uitvoeringswet grondkamers).

In tabel 3 is de gemiddelde afhandeltijd in (kalender) dagen en het percentage binnen 6 weken afgehandelde pachtverzoeken opgenomen. De afhandeltijden zijn gemeten vanaf het moment dat het verzoek binnenkomt tot het moment dat de beslisbrief verzonden wordt. De termijnen zijn dus inclusief reactietijd van klanten wanneer aanvullende informatie nodig is. Het streven is om 75% van de geliberaliseerde pachtverzoeken voor zes jaar of korter binnen 6 weken af te handelen.

	Gemiddelde afhandeltermijn in dagen			% binnen 6 wk afgehandeld		
	E-pacht	Geliberaliseerde pacht	Overige verzoeken	E-pacht	Geliberaliseerde pacht	Overige verzoeken
jan	10	33	79	100%	88%	60%
feb	7	36	84	100%	74%	47%
mrt	8	44	65	99%	45%	47%
apr	8	51	86	98%	42%	43%
mei	9	65	78	99%	29%	44%
jun	17	68	108	81%	33%	30%
jul	18	67	82	83%	41%	39%
aug	43	83	82	67%	11%	36%
sep	43	74	75	33%	26%	31%
okt	61	66	93	35%	35%	39%
nov	63	47	96	45%	71%	41%
dec	22	49	89	89%	74%	45%
gem.	11	58	85	96%	43%	43%

Tabel 3 Gemiddelde afhandeltermijn en percentage verzoeken dat binnen gestelde termijn is afgehandeld in 2021.

De gemiddelde afhandeltermijn is in alle categorieën opgelopen. Bij de geliberaliseerde pacht (excl. E-pacht) en de overige verzoeken is de afhandeltijd fors gestegen. Daarnaast is voor de geliberaliseerde pacht ook het percentage binnen 6 weken afgehandeld fors gedaald van 52% naar 43%. Bij e-pacht verzoeken is dit nagenoeg gelijk gebleven, gedaald van 98% naar 96%. Voor de Overige verzoeken is de daling van 47% naar 43%.

Het oplopen van de afhandeltermijnen is ook in 2021 veroorzaakt door de coronamaatregelen. Een deel van het afhandelproces vindt nog op papier plaats. Door de slechts zeer beperkte mogelijkheid om in het kantoor van RVO te werken worden de behandelstappen in het proces niet meer direct opvolgend uitgevoerd. Daardoor ontstaat een wachtrij die niet dagelijks maar periodiek weggeruimd wordt.

Daarnaast hebben de werkzaamheden met betrekking tot het nieuwe pachtregistratiesysteem ook voor vertragingen bij de afhandeling gezorgd.

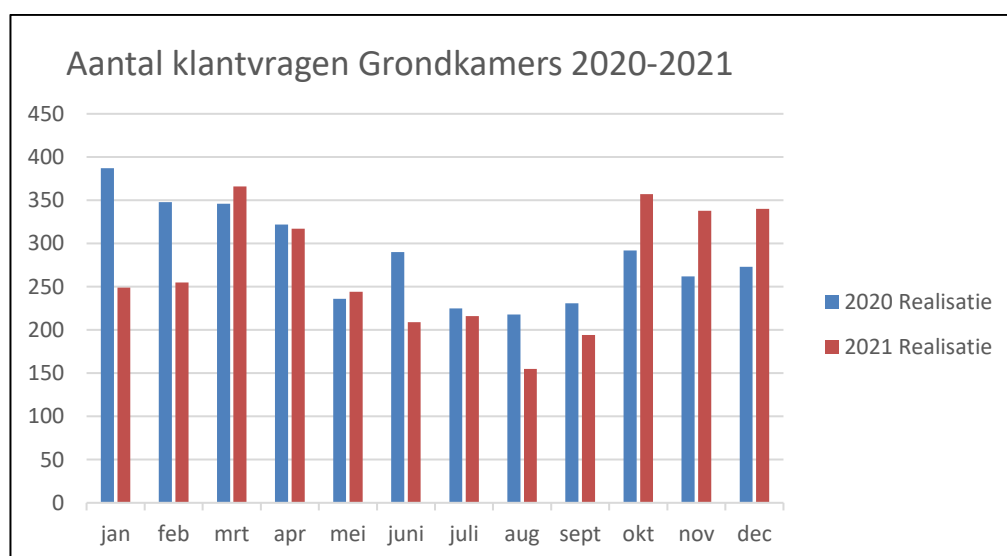
De grote bulk van de pachtverzoeken betreft geliberaliseerde contracten. Daardoor is het effect op zowel de afhandeltermijn als het percentage binnen 6 weken afgehandeld bij die categorie het grootst.

Voor veel overige verzoeken is het niet altijd mogelijk om deze binnen zes weken af te handelen vanwege benodigde taxaties, reactietermijnen van klanten op een voorlopig oordeel en het vergaderrooster van de grondkamers wanneer deze verzoeken meer dan één keer op een vergadering moeten worden besproken.

4.4 Kwaliteit

Klantvragen:

Als gevolg van de veranderde werkwijze in 2016 is het aantal vragen hoger geweest dan in de jaren daarvoor. Het betrof vooral vragen over het proces (nieuwe werkwijze) en de doorlooptijd. Vanaf 2017 is het aantal klantvragen weer flink gaan dalen. Vanaf 2019 is het aantal klantvragen stabiel. In 2021 is de verdeling over het jaar wel opvallend anders dan in 2020 maar het totaal aantal vragen is slechts licht gedaald. In onderstaande grafiek wordt het aantal klantvragen per maand weergegeven voor 2021 ten opzichte van 2020.

Figuur 3 Klantvragen

In 2021 zijn er 3.240 klantvragen binnengekomen en afgehandeld tegenover 3.430 in 2020. De meeste klantvragen werden telefonisch gesteld, ook in 2021 weer 90%. De overige vragen (10%) kwamen voornamelijk binnen via e-mail maar ook via Twitter en post.

Klachten:

De grondkamers hebben begin 2014 een klachtenprocedure vastgesteld welke is gepubliceerd op de website. De registratie en afhandeling van ontvangen klachten wordt hierdoor uniform uitgevoerd voor alle grondkamers.

Bij Klant, Advies en Informatie van RVO zijn in 2021 geen klachten binnengekomen over de grondkamers. Ook bij de grondkamers zelf en bij het Ministerie van LNV zijn geen klachten binnengekomen. Uit het jaarlijks geringe aantal klachten kan afgeleid worden dat de kwaliteit van de geleverde diensten/producten goed is.

Het aantal ontvangen beroepszaken bij de Centrale Grondkamer is laag. In 2021 zijn 17 beroepschriften ontvangen. Dat is minder dan 0,1% van de voor beroep vatbare afgegeven beschikkingen door de grondkamers. Ter vergelijking: in 2020 waren het er 13, in 2019 en 2018 waren het er in beide jaren 15.

5 Financiën

De uitgaven van de grondkamers en de uren die RVO maakt ten behoeve van de grondkamers zouden gedekt moeten worden door de inkomsten uit leges. Ook in 2021 is dit niet gerealiseerd, maar dit blijft wel een uitdrukkelijke wens. Het tekort is opnieuw opgelopen. Dit komt vooral doordat de personeelslasten (>95% van de kosten) veel harder stijgen dan de tarieven voor de leges.

In tabel 4 is een overzicht gegeven van de inkomsten en exploitatiekosten van de afgelopen vier jaren.

	2018	2019	2020	2021
Inkomsten				
Afgehandelde facturen	16.909	15.893	16.995	14.584
Omzet (geïnde leges)	€ 2.261.479	€ 2.219.686	€ 2.270.712	€ 2.050.086
Exploitatiekosten				
Aantal gerealiseerde uren	25.076	24.088	25.742	25.269
Uurtarief	T1 84,=	T1 87,28	T1 91,82	T1 93,01
	T2 101,30	T2 105,25	T2 110,72	T2 112,16
	T3 130	T3 135,07	T3 142,09	T3 143,94
Kosten (uur x tarief)	€ 2.208.615	€ 2.235.060	€ 2.504.998	€ 2.487.786
Direct Uitvoeringsgebonden Kosten tav grondkamers	€ 550.217	€ 489.016	€ 643.296	€ 605.597
Resultaat	€ -497.353	€ -504.389	€ -877.582	€ -1.043.297

Tabel 4 Inkomsten en exploitatiekosten grondkamers over de periode 2018-2021

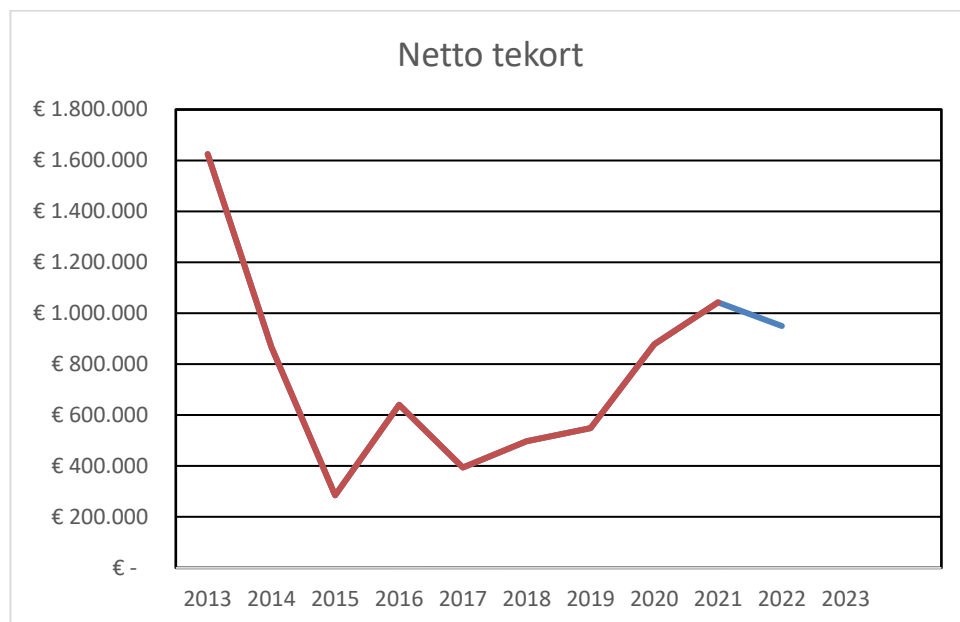
Toelichting:

Leges: In de definitieve begroting voor 2021 was rekening gehouden met te ontvangen leges á € 2.394.455. De realisatie valt € 344.369 lager uit dan begroot. Dat de legesinkomsten lager uitvallen komt voornamelijk door dat er ruim 2.400 facturen minder afgehandeld zijn in 2021 dan begroot.

Gerealiseerde uren: Het aantal gerealiseerde uren voor 2021 is ten opzichte van 2020 afgenomen met 473 uren. De behandeltijd per dossier is gestegen, van 1,51 uren per dossier in 2020 naar 1,73 uren per dossier in 2021. De gemiddelde afhandeltijd per verzoek is gestegen omdat het aantal voorlopige oordelen gegroeid is. In het geval van een voorlopig oordeel is er meer tijd nodig het pachtverzoek te verwerken.

Resultaat: Ten opzichte van de definitieve begroting voor 2021 valt het tekort € 229.220 hoger uit dan verwacht. Dit komt vooral doordat zoals bij het kopje Leges ook al aangegeven er voor ruim 2.400 pachtverzoeken minder dan begroot de factuur nog niet afgehandeld is.

In figuur 4 wordt een overzicht gegeven van het tekort over de periode van 2013 tot en met 2021 inclusief de prognose voor 2022.

Figuur 4: Netto financieel tekort voor grondkamers over de periode 2013-2021

5.1 Gerealiseerde uren

De gerealiseerde uren zijn weergegeven in tabel 5. Eén fte is omgerekend 1.435 productieve uren op jaarbasis. Het merendeel van de uren wordt gemaakt door het secretariaat van de grondkamers bij RVO ten behoeve van registratie, beoordeling en afhandeling van de pachtverzoeken. Daarnaast wordt het secretariaat ondersteund door andere afdelingen van RVO. De uren van de voorzitters en secretarissen van de grondkamers staan apart vermeld.

Procesonderdeel 2021	Uren		
	Tariefgroep 1	Tariefgroep 2	Tariefgroep 3
Registratie en afhandeling pachtverzoeken	14.696	2.825	-
Klantcommunicatie	1.766	518	145
ICT-werkzaamheden	1	35	34
Management & ondersteuning RVO.nl	307	951	109
Werkzaamheden secretarissen grondkamers		2.085	
Werkzaamheden voorzitters grondkamers	1.798		
TOTAAL	18.567	6.414	288

Tabel 5 Gerealiseerde uren ten aanzien van werkzaamheden grondkamers in 2021

In 2021 is het totaal aantal bestede uren 473 lager dan in 2020.

Er zijn in 2021 1.026 minder pachtverzoeken ontvangen en er zijn 1.910 minder pachtverzoeken afgehandeld. Desondanks is de tijdsbesteding voor deze categorie in 2021 met 1.232 uren toegenomen. Dit komt doordat zoals al eerder aangegeven er meer pachtverzoeken uitgebreid behandeld worden in de vergaderingen van de grondkamers waardoor meer voorbereidings- en afhandeltijd nodig is.

De uren voor Klantcommunicatie zijn gedaald (-245). Dit is in lijn met de lichte daling van het aantal klantvragen in 2021.

De uren met betrekking tot ICT-werkzaamheden zijn flink gedaald (-368 =84%). De reden hiervoor is dat met de ontwikkeling van het nieuwe pachtregistratiesysteem en daardoor de aanstaande uitfasering van het huidige systeem er minder uren besteed zijn aan onderhoud en probleemplossing.

In 2021 zijn er weer minder uren (-312) besteed aan management dan in 2020. Dit komt door dat een deel van de uren van de teammanager van het SJC besteed is aan het project rond de ontwikkeling van een nieuw pachtregistratiesysteem.

Formeel behoren de uren van de voorzitters in tariefgroep 3 geplaatst te worden. Aangezien zij echter geen werkplek en andere ondersteuning van RVO krijgen, is dit sinds 2014 teruggebracht naar tariefgroep 1. De salarissen van de voorzitters en secretarissen worden door RVO uitbetaald.

5.2 Leges

Tabel 6 laat de gefactureerde leges in 2021 zien, uitgesplitst naar geliberaliseerde pacht en overige pachtvormen. De tarieven voor geliberaliseerde pacht voor zes jaar of korter zijn per 1 januari 2021 verhoogd van € 132 naar € 134. Het tarief voor e-pachtverzoeken is niet verhoogd en is nog steeds € 100. Voor de overige pachtvormen is het tarief afhankelijk van de pacht prijs en de geldende regionorm waardoor het tarief per verzoek moet worden vastgesteld. Er geldt echter wel een minimum- en maximumtarief. Dit is voor 2021 verhoogd met maximaal € 10.

In onderstaande tabel wordt het verschil tussen de begroting en de realisatie voor 2021 inzichtelijk gemaakt.

Pachtvorm	Begroting 2021		Realisatie 2021	
	aantal	leges	aantal	leges
overige pacht (regulier, herzieningen etc)	1.300	€ 409.055	1.371	€ 345.912
geliberaliseerde pacht lid 1	13.100	€ 1.755.400	11.261	€ 1.508.974
geliberaliseerde pacht lid 1 e-pacht	2.300	€ 230.000	1.952	€ 195.200
Totaal	16.700	€ 2.394.455	14.584	€ 2.050.086

Tabel 6 leges inkomsten 2021

Ten opzichte van de begroting voor 2021 is het lager aantal afgehandelde facturen in lijn met het lagere bedrag aan ontvangen leges.

5.3 Direct Uitvoering gebonden Kosten

De direct uitvoeringsgebonden kosten (DUK), zoals weergegeven in tabel 7, zijn de kosten naast de personeelskosten die de vijf grondkamers en RVO maken voor de uitvoering van de opdracht.

Categorie DUK	2019	2020	2021
Vacatie- en taxatiegelden	€ 273.876,10	€ 219.730,00	€ 238.341,82
Vergaderkosten grondkamers	€ 8.917,15	€ 5.637,00	€ 7.792,60
Reiskosten voorzitters	€ 453,00	€ 558,00	€ 591,60
Porti- en verzendkosten	€ -		€ 82,81
ICT kosten	€ 112.869,25	€ 201.596,00	€ 119.262,12
Kadaster	€ 17.718,00	€ 9.375,00	€ 8.551,40
Scankosten	€ 74.338,17	€ 191.638,00	€ 211.336,35
Overig	€ 844,00	€ 4.598,00	€ 19.637,87
Contributies		€ 10.164,00	
Totaal	€ 489.015,67	€ 643.296,00	€ 605.596,57

Tabel 7 Directe Uitvoering gebonden Kosten

De direct uitvoeringsgebonden kosten vallen € 59.400 lager uit dan begroot. Onderstaand worden de redenen daarvoor aangegeven.

De vacatiegelden is het bedrag dat leden en deskundigen van de grondkamers ontvangen voor het voorbereiden en bijwonen van de maandelijkse vergaderingen van de grondkamers. De leden en deskundigen ontvangen hiervoor een vast uurtarief en de uren worden gedeclareerd bij RVO. In 2021 was dit uurtarief € 84. De jaarlijkse verschillen hebben naast de geringe tariefverhoging vooral te maken met het aantal aan taxaties bestede uren.

Taxaties worden uitgevoerd door deskundigen van de grondkamer die de uren hiervoor bij RVO declareren. In 2021 zijn totaal 129 taxaties uitgevoerd voor

verzoeken waarbij de pachtprijs niet reëel lijkt te zijn en boven de hoogst toelaatbare pachtprijs uitkomt. Ter informatie: het aantal taxaties in 2020 was 158.

De ICT-kosten zijn weer terug op het niveau van 2019 omdat er naast het regulier onderhoud nauwelijks kosten gemaakt zijn voor het oplossen van incidenten. De verwachting is dat de kosten in 2022 wel weer hoger uit gaan pakken in verband met het feit dat bij de introductie van het nieuwe pachtregistratiesysteem tijdelijk twee systemen onderhouden moeten worden.

De scankosten worden voor een groot deel bepaald door het aantal te scannen pagina's. Ook in 2021 is het gemiddeld aantal pagina's per pachtverzoek hoog geweest waardoor de kosten ook hoger uitvallen. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor de verwerking van per e-mail ingediende verzoeken.

De kosten bij de post 'Overig' hebben betrekking op zaken als vakliteratuur en noodzakelijke actualisering van naslagwerken. Daarnaast zijn er in 2021 kosten gemaakt voor personeelswerving bij de grondkamers.

De post 'Contributies' heeft betrekking op de kosten voor het digitaal vergaderen via lbabs.

5.4 Kosten dekkend

Net als in voorgaande jaren is het tekort in 2021 verder opgelopen. De oorzaken hiervoor zijn dat ook dit jaar de leges minder hard stijgen dan de tarieven voor de uitvoering. Het feit dat er minder pachtverzoeken en facturen afgehandeld zijn is de belangrijkste oorzaak voor het hogere tekort dit jaar.

Dit is een uitgave van de Grondkamers.

mei 2022